

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 46

от заседание, състояло се на 29.09.2003 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Анна Хаджиева, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Райчо Райков, Стефан Димитров, Тома Иванов, Юлиана Тончева.

ОТСЪСТВАЛИ: доц. Георги Лозанов, доц. д-р Лилия Райчева.. (Отсъстващите членове на СЕМ ползват редовна отпуски).

ДНЕВЕН РЕД:

1. Приемане на окончателно становище относно спонсорските заставки.
2. Приемане на резултатите от мониторинг на предаването “Актуално” по “Канал 1” на БНТ.
3. Проект на писмо по повод жалби от БНТ и НТВ.
4. Жалба от Красимир Тодоров срещу Боби Цанков – “Радио Виви”.
5. Писмо от доц. д-р Лилия Райчева.

Начало на заседанието 11,00 часа, водено от Райчо Райков, Председател на СЕМ, протоколист - Михаела Йоргова.

ПО ТОЧКА ”ПЪРВА”:

Райчо Райков откри заседанието и предложи за обсъждане дневния ред. В т. “разни” той предлага на Съвета да обсъди назначаването на нов човек от 01.10.2003 г., който да създаде нова уеб-страница на СЕМ и да я поддържа.

Други предложения не бяха направени и **СЕМ гласува дневния ред със седем гласа “за”**.

Райчо Райков предложи на вниманието на Съвета проект за решение относно спонсорските заставки. На този казус СЕМ е посветил много дебати на няколко поредни заседания, за да се стигне до окончателния вариант, изготвен съвместно от Стефан Красимиров и Веселина Петрова. (Проектът за решение на СЕМ с вх. № 18-03-58 от 18.09.2003 г. е приложен към Протокол № 46). Председателят прикани авторите на проекта да изложат мотивите за предлаганото решение на СЕМ.

Стефан Красимиров аргументира становището си с това, че след приемането от СЕМ на решение № 15-00-30 от 12.05.2003 г. в медийната практика са зачестили опитите за заобикаляне на закона чрез представянето на рекламни клипове като спонсорски заставки в началото и в края на предавания на радио- и телевизионните оператори. В резултат на това се нарушава разпоредбата на чл. 92, ал. 2 от ЗРТ, като основната причина за това е превратното тълкуване и прилагане на цитираното решение. Примерното изброяване на недопустимите елементи в една спонсорска заставка (което се съдържа в изречение второ на изменената т. 8 на решение № 15-00-59 от 08.04.2002 г.) се приема от операторите за изчерпателно и

те включват в заставката движещи се кадри, представящи стоки и услуги на спонсора, рекламни слогани и др. подобни. Разпоредбата на чл. 92, ал. 2 от ЗРТ е императивна и означава, че само в началото и/или в края на предаването може да се представя само името и/или търговската марка на спонсора. Затова с цел да се осигури спазването и изпълнението на ЗРТ и защита на потребителите, е необходима отмяна на решение на СЕМ № 15-00-30 от 12.05.2003 г., като по този начин се възстанови изречение второ от т. 8 на Решение № 15-00-59 от 08.04.2002 г. Веселина Петрова се присъединява изцяло към казаното от Стефан Красимиров, като подчерта, че операторите не само заобикалят императивно-правната норма на чл. 92, ал. 2 от ЗРТ, нещо повече, те я нарушават драстично. Тя отбеляза, че СЕМ е свидетел на многото съставени актове в последните месеци и смята, че ако Решение № 15-00-30 от 12.05.2003 г. продължава да съществува, ще настъпи хаос и на практика разпоредбата на чл. 92, ал. 2 от ЗРТ СЕМ ще престане да прилага и няма да има никакво основание за налагане на санкции за неспазването ѝ.

Маргарита Пешева изцяло застава зад предлагания проект, като основното в мотивите ѝ е, че не бива една императивна разпоредба СЕМ творчески да доразвива и да смекчава. Връщайки Решение № 15-00-59 Съветът ще бъде в рамките на правомощията си по закон.

Тома Иванов приема това становище. То до голяма степен отговаря и на изказаните от него мнения на последните шест заседания при обсъждането на проблема. Напълно е съгласен с мотива на Веселина Петрова и Стефан Красимиров, че всяко доразвиване или оставане в сила на предишното решение на Съвета не помага, а обърква операторите. Законът в конкретния случай е ясен и категоричен и не бива СЕМ да излиза от него и да “въвежда в заблуждение операторите, а след това да налага санкции, на базата на своето решение. Предложението му е да се даде “gratisен период” на операторите, за да съобразят сключените си договори за спонсорство с това решение на Съвета.

Предложението на **Райчо Райков** е решението да влезе в сила от 01.11.2003 г.

Юлиана Тончева има резерви по отношение отмяната на Решение № 15-00-30, като отбеляза, че ако в Решение № 15-00-30, е записано изречение, че не могат да се използват цитати от рекламни спотове, това би решило въпроса. Струва ѝ се, че, ако върне предишния вариант на своето решение, Съветът, от една страна отменя свое решение, по което дълго време е дебатирал, а от друга страна, не е убедена, че с така предлагания сега текст, въпросът ще бъде решен. Операторите ще продължават да “режат от рекламни спотове частта, в която се появява името или търговската марка”.

Мария Стефанова припомни дебатите от предишното заседание, когато членовете на Съвета са били единодушни, че не бива изцяло да се отменя решението, а предлаганият проект съдържа именно отмяна изцяло на решение № 15-00-30. СЕМ трябва да взема решения, които са в подкрепа на операторите и в същото време да са законосъобразни. Ако СЕМ отмени изцяло своето предно решение, въпросът ѝ е по какъв начин Съветът ще подкрепи операторите в този случай?

Райчо Райков отбеляза, че в тази посока са били разсъжденията на Съвета в продължение на 6 заседания, но лавината от съставените актове за установяване на нарушения, е наложила преразглеждане на казуса. Към казаното от Стефан Красимиров и Веселина Петрова той не би добавил нищо, но отбеляза, че СЕМ

работи в подкрепа на операторите - подкрепяйки операторите, СЕМ трябва да работи за обществото, а работейки за обществото, трябва да подкрепя операторите, които са малка част от това общество. Законът, с неговата императивна уредба, въвежда правила, които трябва да бъдат четени ограничително, а не разширително като тълкуване. В този смисъл, г-н Райков смята, че няма да бъде проява на слабост, напротив – на разум, ако се гласува разглежданото решение. Съгласен е с Мария Стефанова, че не е добре един орган често да отменя решенията си, но СЕМ е “креатура на обществото” и трябва да защитава неговите интереси. Духът на ЕКТТ е именно този – ясно разграничение на спонсорство от реклама. Рекламата е начин на придобиване на средства за издръжка на частната медия, докато спонсорството има по-различен характер – то трябва изцяло или отчасти да подпомогне създаването и излъчването на едно предаване. Райчо Райков приканва Съвета, гласувайки “за” или “против” разглеждания проект за решение, да обмисли и да не подхожда творчески към императивни текстове. В порядъка на изключения, не бива да се въвеждат операторите в заблуждение. Не счита, че гласуването на Решение № 15-00-30 е било грешка. Съветът се е опитал да въведе “по-отворени, по-творчески правила”, което обаче е създавало предпоставки за масови нарушения и СЕМ е бил “вкаран в капана” да издава много наказателни постановления.

Мария Стефанова изрази отново своето мнение. Според нея проблемът не е нито във взетото решение през м. май, т.г., нито в закона. Проблемът е в самия Съвет. Всеки един негов член разбира различно нещо, гласувайки за това взето тогава решение. Експертите на СЕМ, които съставят актове, го тълкуват по друг начин, а по трети начин то се тълкува от операторите. Тя разбира, че СЕМ не е готов на това заседание да приеме решение и затова приканва Съвета то да се отложи за следващото заседание, когато всеки ще изясни своята позиция и ще се стигне до единна позиция по отношение на разбирането за нарушение.

Предложението бе прието - СЕМ отложи гласуването на решението за следващото заседание – 06.10.2003 г. (понеделник).

ПО ТОЧКА “ВТОРА”:

Стефан Красимиров докладва относно резултати от мониторинга за съответствието със ЗРТ на предаването “Актуално”, излъчвано по програма “Канал 1” на БНТ. (Докладната записка от Стефан Красимиров с вх. № 18-03-59 от 24.09.2003 г. е приложена към Протокол № 46). Мониторингът е обхванал 8 издания на предаването – от 02. До 12.06.2003 г. Предложението на Стефан Красимиров е СЕМ да приеме първия подход, изложен в т. III – Правна страна, че може да се установи, че за предаването “Актуално”, като част от програмната линия на “Канал 1” на БНТ в периода 02.06. – 12.06.2003 г., е налице плурализъм на гледните точки.

Юлиана Тончева отбеляза, че предвид решението на СЕМ относно плурализма от гледна точка на цялата програмна линия, за което е допринесъл доц. Лозанов и с което тя не е склонна да се съгласи, но след като то е факт, реално би следвало Съветът да приеме доклада – резултатите от мониторинга са показали, че става въпрос за плурализъм от гледна точка на цялата програмна линия на предаването.

Юлиана Тончева има резерви, но те се отнасят до отдавна взето решение от СЕМ и отдавна влязло в практиката на Съвета. От тази гледна точка тя предлага СЕМ да приеме доклада и да приеме, че няма проблеми с предаването “Актуално”. Дава си сметка, че доц. Лозанов, който отсъства от заседанието, би се противопоставил въпреки своето предварително мнение относно програмната линия. Юлиана Тончева припомни, че когато първия път е воден дебат по казуса, той е имал друга позиция, различна от приетата по-късно – че плурализъмът трябва да се разглежда от гледна точка на цялата програма. При положение че Съветът е възприел съответния подход, би трябвало да приеме сега, че проблеми с “Актуално” няма.

Тома Иванов приема доклада относно “Актуално”. И навремето той е подкрепял това решение, което за разлика от Юлиана Тончева, смята че е било правилно. Не може да се търси плурализъм във всяко едно предаване, взето поотделно. Примерът му е, че поне две или три издания на това предаване са били посветени на световния тероризъм, а няма как да се търси мнението на световни терористи. Не може до крайност да се стига и да се търси плурализъм във всяко едно предаване. Важна е линията на поведение, дори не на самото предаване, а на цялата медия, за да се установи дали дадената медия отразява плуралистично обществените настроения, мнения и процеси, или тенденциозно. Възможно е дори в различни предавания по своята драматургия дори да бъдат съвсем различни. Например в предаването “Сблъсък” се отразява една линия на поведение в обществото, а в други свои предавания операторът отстоява съвсем други позиции и в крайна сметка, балансът от поведението на медията е положителен. Тома Иванов приема доклада на Стефан Красимиров и отбеляза, че взетото навремето решение на СЕМ е било правилно.

Анна Хаджиева е съгласна с логиката и разсъжденията на Юлиана Тончева. Важното е не поведението на самата медия, а една изведена тема да бъде максимално обективно поднесена и публиката да има възможност за избор и своя преценка. Тя би приело по-стеснителното тълкуване – възможност за максимално обективно и от различни гледни точки представяне на една тема в рамките на едно предаване в конкретното му излъчване, но при положение, че СЕМ има решение, е склонна, стъпвайки на това решение, да приеме логиката на Стефан Красимиров.

Мария Стефанова приема докладната записка от Стефан Красимиров и е съгласна с казаното от Юлиана Тончева и от Анна Хаджиева.

Стефан Димитров отбеляза, че има много въпроси, които СЕМ “тлачи без ясни решения” Той приема доклада на Стефан Красимиров относно резултатите от мониторинга на “Актуално”.

Маргарита Пешева също приема доклада относно резултатите от проведения мониторинг на предаването "Актуално".

След проведените дебати СЕМ прие със седем гласа “за” доклада относно резултатите от мониторинга за съответствието със ЗРТ на предаването “Актуално”, излъчвано по програма “Канал 1” на БНТ.

ПО ТОЧКА “ТРЕТА”:

СЕМ пристъпи към обсъждане на проекта на писмото относно жалбите на БНТ и НТВ във връзка с “прецедента по повод отразяването на честването на

Стогодишнината от българо-американските дипломатически отношения в Народния театър “Иван Вазов” на 19.09.2003 г.” (Проектът на писмото с вх. № 18-06-191 от 17.09.2003 г. и жалбите от НТВ и БНТ с вх. №, съотв. – 08-03-41 от 25.09.2003 г. и 03-00-73 от 29.09.2003 г. са приложени към Протокол № 46).

Юлиана Тончева запозна Съвета с фактологията по случая, като предлага да се допълни т. 2 от проекта на писмото до Изпълнителния директор на “Болкан Нюз Корпорейшън”.

След проведеното обсъждане **СЕМ** прие проекта на писмото до Изпълнителния директор на “Болкан Нюз Корпорейшън” ЕАД с допълнението, предложено от **Юлиана Тончева** – в т. 2 : “...екипи на БНТ, НТВ и други телевизии, или материал за информационно отразяване на събитието”. Копие от писмото ще бъде изпратено и до Председателя на Атлантическия клуб.

ПО ТОЧКА “ЧЕТВЪРТА”:

Във връзка с жалбата от Красимир Тодоров срещу Боби Цанков, “Радио Вива”, СЕМ взе решение да препрати копие от жалбата до собственика на медията Жалбата ще бъде изпратена с писмо и до Директора на НСБООБ, МВР (към писмо от СЕМ с изх. № 01-09-101 от 13.11.2002 г. до Р. Миланов, директор на НСБООБ, МВР, с което са изпратени 12 жалби срещу Боби Цанков). (Жалбата от Красимир Тодоров с вх. № 07.03.09. от 18.09.2003 г. е приложена към Протокол № 46).

ПО ТОЧКА “ПЕТА”:

Райчо Райков прочете пред Съвета писмото от доц. д-р Лилия Райчева. (Писмото, изпратено по ел.поща с вх. № 18-00-47 от 29.09.2003 г. е приложено към Протокол № 46).

След като обсъди поставените в писмото въпроси СЕМ възложи на Председателя лично да отговори по ел. поща на доц. д-р Лилия Райчева в духа на разсъжденията на Съвета – по отношение на работата на СЕМ – решенията се вземат в оперативен порядък; по отношение на поддържането на уеб-страницата – всички членове са единодушни, че Димо Грозев не се е справил с работата (уеб-страницата няма нито нужния вид, нито е функционална и изисква друга организация.

ПО ТОЧКА “РАЗНИ”:

- Във връзка със създаването на нова уеб-страница на СЕМ и поддържането ѝ Съветът гласува със седем гласа “за” решение да възложи с граждански договор изработването и поддържането ѝ на системен администратор (ново лице) , при възнаграждение, както следва: за изработване на страницата – 300 (триста) лева, а за поддържането – 150 (сто и петдесет) лева месечно. Данните за лицето ще подаде Юлиана Тончева в срок до 30.09.2003 г.
- СЕМ се запозна с докладна записка от Веселина Петрова относно правни последици от решение на ВАС, петчленен състав, постановено по дело 5557/2003 г. (Докладната записка от Веселина Петрова с вх. № 18-06-195 от 29.09.2003 г. е приложена към Протокол № 46). СЕМ възложи на Веселина

Петрова да подготви докладна във връзка с казуса “Радио НЕТ” за заседанието в понеделник – 06.10.2003 г.

- Във връзка с издаването на Бюлетин на СЕМ Съветът гласува с шест гласа “за” решение – възлага работата по редакция и подготовка за предпечат на Михаела Йоргова и на Татяна Даскалова, като, начинът (граждански договор, анекс към трудовите им договори с промяна на длъжностните им характеристики или втори трудови договори) и размера на възнаграждението за допълнителните трудови задължения ще уточнят Райчо Райков и Тома Иванов. (Маргарита Пешева не участва в гласуването поради разрешение за напускане на заседанието).
- По повод издавания Бюлетин СЕМ гласува с шест гласа “за” решението: **Принцип на Съвета е, когато са на разположение служители, които са компетентни да извършват определена дейност – тя да се възлага на тях, а да не се търсят хора извън системата.** (Маргарита Пешева не участва в това гласуване поради разрешение за напускане на заседанието).
- Във връзка с поканата от NAB, Англия (Национална асоциация на търговските радио- и телевизионни оператори) до Председателя на СЕМ за участие в конференция, която ще се проведе в Лондон от 19.10. до 21.10.2003 г., вкл., след проведеното обсъждане Съветът за електронни медии реши с шест гласа “за” да бъде командирован Райчо Райков за участие в конференцията на NAB, която ще се проведе в гр. Лондон, Англия, за периода 19.10. – 21.10.2003 г., вкл., като дневни, стопански разходи и разходите по издаване на виза са за сметка на СЕМ. Пътните и нощувките се поемат от приемашата страна.
Решението да се доведе до знанието на отдел “ФСДЧР”.

С това дневният ред бе изчерпан и Райчо Райков закри заседанието.

Приложени документи към Протокол № 46:

1. Проект за решение относно спонсорските заставки с вх. № 18-03-58 от 18.09.2003 г.
2. Докладна записка от Стефан Красимиров относно резултати от мониторинга на “Актуално” с вх. № 18-03-59 от 24.09.2003 г.
3. Проект на писмо до Изпълнителния директор на “Болкан Нюз Корпорейшън” ЕАД с вх. № 18-06-191 от 17.09.2003 г.
4. Жалба от Красимир тодоров срещу Боби Цанков, “Радио Вива”, с вх. № 07.03.09 от 18.09.2003 г.
5. Писмо по ел. поща от Лилия Райчева от 24.09.2003 г.
6. с вх. № 18-00-47 от 29.09.2003 г.
7. Покана за участие в конференция на Асоциация на търговските радио- и телевизионните оператори, лондон, с вх. № 05-01-80 от 29.09.2003 г.
8. Докладна записка от Веселина Петрова относно правни последици от решение на ВАС, петчленен състав, постановено по дело 5557/2003 г. с вх. № 18-06-195 от 29.09.2003 г.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Анна Хаджиева	.....	Георги Лозанов	отсъства
Лилия Райчева	отсъства	Маргарита Пешева	.....
Мария Стефанова	.....	Стефан Димитров	.....
Тома Иванов	.....	Юлиана Гончева	.....
Райчо Райков	.....		
Председател на СЕМ	.....		